

MATERSKÁ ŠKOLA DOLNÁ MARIKOVÁ 464

**PROJEKT ZAMERANÝ NA ROZVÍJANIE PRÍRODOVEDNEJ
A ENVIRONMENTÁLNEJ GRAMOTNOSTI**

NÁZOV PROJEKTU : „OBJAVUJEME A CHRÁNIME PRÍRODU“

„ AK POCHOPÍŠ KRÁSU PRÍRODY, NEMÔŽEŠ ZABLÚDIŤ. “

Príloha č. 1 k Školskému vzdelávaciemu programu: „Farebná škôlka“

1 ZAMERANIE PROJEKTU ORIENTOVANÉHO NA ROZVÍJANIE PRÍRODOVEDNEJ A ENVIRONMENTÁLNEJ GRAMOTNOSTI

Projekt je kurikulárne zameraný na vzbudenie záujmu o prírodu, vytváranie si kladného vzťahu k prírode, záujmu o problematiku ochrany prírody, poznávanie jednotlivých zložiek živej a neživej prírody a predovšetkým na vedenie zodpovednosti za svoje konanie a stav prostredia v ktorom žijú.

2 KURIKULUM PROJEKTU

Vytýčené ciele a úlohy sa realizujú prostredníctvom projektu „**Objavujeme a chránime prírodu**“, ktorý je kurikulárne zameraný na rozvíjanie prírodovednej a environmentálnej gramotnosti u detí v MŠ Dolná Mariková.

3 PRESKRIPCIA PROJEKTU

Elementárne základy problematiky utvárania kladných vzťahov k prírode a k tvorbe životného prostredia u detí sú kurikulárne predpísané v Štátnom vzdelávacom programe pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016) predovšetkým vo Vzdelávacej oblasti Človek a príroda. Ciele tohto projektu je možno však naplniť aj realizáciou výkonových štandardov, ktoré vyplývajú z iných vzdelávacích oblastí zo súčasne platného Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016).

4 OPERACIONALIZÁCIA PROJEKTU

Projekt „Objavujeme a chránime prírodu“ je, ako je vyššie uvedené zameraný na rozvíjanie prírodovednej a environmentálnej gramotnosti. Pestrosťou jednotlivých aktivít prispieva aj k rozvoju jazykovej gramotnosti, výtvarnej gramotnosti, pohybovej gramotnosti, matematickej gramotnosti, pričom sa prácou v jednotlivých aktivitách rozvíjajú aj sociálne (medzilidské) vzťahy medzi deťmi navzájom. Možno teda povedať, že deti sa prostredníctvom jednotlivých aktivít rozvíjajú komplexne a to po stránke kognitívnej, sociálno-emocionálnej a perceptuálno-motorickej.

5 CIELE PROJEKTU

- Vzbudiť u detí prirodzený záujem o prírodu
- Poznávať krásu prírody cez rôzne zmyslové vnemy
- Pestovať u detí kladný vzťah k prírode
- Vzbudiť u detí záujem o problematiku ochrany prírody
- Viest' deti k poznávaniu jednotlivých zložiek živej a neživej prírody
- Učiť deti starať sa o vybrané druhy rastlín a živočíchov
- Viest' deti k zodpovednosti za svoje konanie a stav prostredia v ktorom žijú.

6 ÚLOHY PROJEKTU

1. Priamo sa zúčastňovať výsadby a starostlivosti o rastliny.

Miesto realizácie: Interiér MŠ

Termín: Február, marec

2. Objavovať rozdielnosť živočíšnej ríše.

Miesto realizácie: V prírode, v interiéri MŠ

Termín: Apríl

3. Objavovať krásu prírody /lúky/ prostredníctvom sluchových vnemov.

Miesto realizácie: Príroda v blízkosti MŠ

Termín: Máj

4. Poznávať živočíchov, ktoré lesu škodia a lesu pomáhajú.

Miesto realizácie: Interiér MŠ, príroda

Termín: Máj

5. Aktívne sa zapájať do aktivít súvisiacich s triedením odpadu.

Miesto realizácie: Príroda, okolie MŠ

Termín: Jún

6. Objavovať a triediť zložky živej a neživej prírody.

Miesto realizácie: Les, interiér MŠ

Termín: September,

Október

7. Poznávať ihličnaté stromy prostredníctvom rôznych zmyslov (zraku, čuchu, hmatu).

Miesto realizácie: Les v blízkosti MŠ

Termín: September

8. Poznávať význam vody pre život na zemi.

Miesto realizácie: Interiér MŠ

Termín: September

9. Objavovať rozdiely v listoch na rôznych ovocných stromoch prostredníctvom zraku.

Miesto realizácie: Záhrada pri MŠ

Termín: Október

10. Chápať, že príroda je príjemným miestom, ponúkajúcim priestor na zábavu, oddych a relax.

Miesto realizácie: Záhrada pri MŠ

Termín: Október

11. Využívať rôzny prírodný materiál vo výtvarných produktoch.

Miesto realizácie: Interiér MŠ

Termín: Október

7 REALIZÁCIA PROJEKTU PRÍRODOVEDNEJ A ENVIRONMENTÁLNEJ GRAMOTNOSTI V EDUKAČNOM PROCESE MATERSKEJ ŠKOLY

- Vzbudenie prirodzeného záujmu o prírodu u detí predškolského veku, stimulácia a motivácia detí k vytváraniu kladných citových väzieb k prírodnému prostrediu.
- Vytváranie podmienok pre poznávanie jednotlivých zložiek prírody cez zmyslové vnemy.
- Vekuprimeranými aktivitami podnecovať deti k pestovaniu kladného vzťahu k prírode.
- Vzbudenie záujmu o problematiku ochrany prírody najmä prostredníctvom metódy zážitkového učenia.
- Poznávanie jednotlivých zložiek súčastí živej a neživej prírody prostredníctvom priameho pozorovania a zážitkového učenia.
- Starostlivosťou o rastliny a živočíchy viesť deti k utváraniu pozitívneho vzťahu k prírode.
- Osobným príkladom, praktickými činnosťami a starostlivosťou o najbližšie prírodné prostredie viesť deti k zodpovednosti za svoje konanie a stav prostredia v ktorom žijú.

8 DISTRIBÚCIA ČASU

Ciele a úlohy projektu: „Objavujeme a chránime prírodu“ je možné realizovať a naplňať prostredníctvom nasledovných prírodovedných a environmentálnych aktivít:

- *Rastlinka zo semienka*
- *Kto si a kde bývaš?*
- *Počúvanie lúčnych zvukov*
- *Škodcovia v lese*
- *Čistíme si planétu zem*
- *Košík plný prírody*
- *Na bádateľov ihličnatých stromov*
- *Modré obláčiky*
- *Farebné listy z ovocných stromov*
- *Rozšantená veverička hľadá oriešky*
- *Môj lístočkový kamarát*

Uvedené aktivity je možné realizovať priamo v edukačnom procese v rámci organizačných foriem denného poriadku napr. hier a činností podľa výberu detí, vzdelávacích aktivít a v prevažnej miere v rámci pobytu vonku.

- **ENVIRONMENTÁLNA AKTIVITA: RASTLINKA ZO SEMIENKA**

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Podoblasť: Rastliny

Cieľ environmentálnej aktivity: Aktívne sa zapájať do výsadby a starostlivosti o rastliny.

Využitie výchovno-vzdelávacie metódy: dialógu, monológu, vysvetľovania, praktickej činnosti, hry, priameho pozorovania, opisu, usmernenia a pochvaly.

Využitie výchovno-vzdelávacie zásady: primeranosti veku, individuálneho prístupu, postupnosti, trvácnosti a cieľavedomosti.

Organizačná forma práce: Frontálna, skupinová

Učebné zdroje pre učiteľku a deti: Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016), Školský vzdelávací program : „ Farebná škôlka“, kvetináče, hlina, semienka /kvety, zelenina/, krhličky na zalievanie, odpadový materiál - plastové kelímky.

Miesto realizácie: interiér (trieda) v materskej škole; Február - marec

Priebeh aktivity: v úvode tejto aktivity sa zahráme s deťmi motorické cvičenie: „Semienko“. Sadneme si s deťmi do kruhu na koberec a porozprávame sa spoločne o tom ako sa rodia rastliny /kvety, zeleninka/ a ako sa musíme o ne starať. Po tejto úvodnej časti sa presunieme k stolíkom v triede, kde už máme nachystané kvetináče, hlinu a semienka na výsadbu. Nasleduje sejba semien do hliny. Budeme dbať na to, aby si túto činnosť vyskúšali všetky deti. Keď si deti všetky vopred pripravené semienka zasejú, umiestnime kvetináče na okná v triede. Nasledujúce dni a týždne budeme priamo pozorovať zrod kvetinky, zeleninky z maličkého semienka. Spoločne sa o ne budeme starať, pravidelne zalievať. Keď budú rastlinky dostatočne veľké a vhodné na presadenie deti si prinesú z domu kelímky. V škôlke si zase spolu rastlinku s deťmi presadíme a odnesú si ju domov. Doma sa deti v spolupráci s rodičmi budú o ňu naďalej starať a ďalej sledovať jej život.

Reflexia: Deti sa touto aktivitou priamo a prakticky zúčastňujú na výsadbe rastlín, pričom niektoré prvýkrát majú možnosť vidieť z čoho nám vyrastie veľký kvet alebo zelenina /paprika, rajčiny/. Pravidelnou starostlivosťou si deti rozvíjajú praktické zručnosti a návyky spojené s výsadbou, množením a starostlivosťou o danú rastlinu. Experimentujú s vlastnosťami hliny, pozorujú aký je rozdiel medzi suchou a zaliatou hlinou. Pri tomto deti využívajú a rozvíjajú si zrakové a hmatové vnemy.

- ***ENVIRONMENTÁLNA AKTIVITA: KTO SI A KDE BÝVAŠ?***

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Podoblasť: Živočíchy

Cieľ environmentálnej aktivity: Identifikovať rôznorodosť živočíšnej ríše.

Organizačná forma denného poriadku: Hry a činnosti podľa výberu detí, pobyt vonku.

Využitie výchovno-vzdelávacie metódy: slovné, priameho pozorovania, opisu, zážitkového učenia, hry, pochvaly a povzbudenia.

Využitie výchovno-vzdelávacie zásady: primeranosti veku, individuálneho prístupu, trvácnosti, cieľavedomosti, aktivity a postupnosti.

Organizačná forma práce: Frontálna, skupinová

Učebné zdroje pre učiteľku a deti: Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2014), Školský vzdelávací program : „Farebná škôlka“, čiapky lesných a voľne žijúcich živočíchov, zvuky lesných zvierat z CD nahrávky, CD – prehrávač.

Miesto realizácie: interiér (trieda) v materskej škole, príroda v našej obci, časť Besné; Apríl

Priebeh aktivity: zahráme sa spolu s deťmi hru : Zajačik v jamôčke..., Chodí kačka peší..., Na medveďa. Po úvodnej časti si sadneme s deťmi do kruhu a s využitím obrázkov rôznych zvierat sa budeme rozprávať o niektorých lesných zvieratách a voľne žijúcich živočíchoch, čím sa živia, kde žijú atď. Po tomto si vyvoláme po dve deti. Obidvom dáme čiapku niektorých lesných zvierat a ich úlohou sa bude medzi sebou rozprávať. Pri rozhovore si dávajú nasledovné otázky: Ako sa voláš? Kde bývaš? Čím sa živíš? Po tomto si zopakujeme všetko čo sme si počas tejto aktivity povedali, čo sme sa naučili. Následne sa vyberieme do lesa v časti Besné kde budeme pozorovať divé prasiatka /tieto chovajú v obore poľovníci z Poľovníckej združenia OZ POĽANA Dolná Mariková/. Cestou k divým prasiatkam budú mať možnosť vidieť aj iné zvieratá voľne žijúce v prírode, ako aj domáce zvieratá pri rodinných domoch. Pred vychádzkou si zopakujeme pravidlá slušného správania sa v lese. Aby sme mohli prasiatka pozorovať z blízka budeme musieť zdolať lúku a kopec. Pri ich zdolávaní deťom hovoríme kadiaľ práve ideme. /teraz ideme cez lúku, ideme hore kopcom/. Keď pôjdeme cez lúku deti dostanú za úlohu, aby napodobnili ako skáče zajačik po lúke. Po návrate z vychádzky si v triede zopakujeme čo všetko sme počas výletu za prasiatkami videli, čo nové sme sa naučili.

Reflexia: touto aktivitou budú mať možnosť deti získať poznatky týkajúce sa poznávania a života niektorých lesných a voľne žijúcich živočíchov. Deti budú priamo pozorovať život diviaka a jeho mláďat. Označením miest, ktorými sa budeme dostávať k nášmu cieľu /rieka, lúka, kopec, les, potok/ si deti budú rozvíjať okrem nových vedomostí o prírode aj slovnú zásobu.

• **ENVIRONMENTÁLNA AKTIVITA: POČÚVANIE LÚČNYCH ZVUKOV**

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra (Hudobná výchova)

Podoblasť: Percepčné činnosti

Cieľ environmentálnej aktivity: Prostredníctvom sluchových vnemov poznávať prírodu.

Organizačná forma denného poriadku: Pobyt vonku

Využitie výchovno-vzdelávacie metódy: dialógu, monológu, zážitkového učenia, ekohry, hrania rolí, priameho pozorovania, opisu, pochvaly, povzbudenia a usmernenia.

Využitie výchovno-vzdelávacie zásady: primeranosti veku, samostatnosti, názornosti, uvedomelosti, aktivity a trvácnosti.

Organizačná forma práce: Frontálna, skupinová

Učebné zdroje pre učiteľku a deti: Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2014), Školský vzdelávací program: „Farebná škôlka“, internet: zvuky zvierat, zvuky prírody, plastové vrchnáčky, výkresy, lepidlá

Miesto realizácie: lúka v blízkosti materskej školy; Máj

Priebeh aktivity: Najskôr si vypočujeme s deťmi s využitím internetových zdrojov rôzne zvuky v prírode (zvuky zvierat, iné zvuky v prírode). Potom sa vyberieme na lúku v blízkosti materskej školy, kde si deti ľahnú na zem. Zahráme sa na lesné víly a začarujeme deti na chrobáčikov a lienky, ktoré nerozprávajú, sú ticho a pritom počujú všetkých kamarátov na lúke resp. v lese. Deti si zatvoria oči a budú počúvať lúčne zvuky /šumenie vetra, bzučanie múch, včeličiek, spev vtákov, príp. bublanie potôčika a studničky/. Na počúvanie rôznych zvukov lúky si ponecháme kratší čas. Po jeho uplynutí si sadneme spoločne do kruhu a po jednom si rozprávame čo sme počuli. Prostredníctvom tejto aktivity budeme lúku vnímať so zavretými očami, pričom budeme mať možnosť zistiť, že je plná rôznorodých zvukov. Keď sa budeme vracat' z lúky, budú mať deti za úlohu pozorovať kvietky. V škôlke si potom budeme vytvárať formou skupinovej činnosti rôzne kvietky z plastových vrchnáčikov.

Reflexia: Aktivita je vhodná na relaxáciu, uvoľnenie detí, taktiež je vhodná aj na rozvoj sluchového vnímania. Deti sa naučia počúvať ticho a taktiež je aktivita vhodná na vedenie detí k slušnému /tichému/ správaniu sa v prírode. Pri spoločnom rozprávaní čo sme počuli, si budú deti rozvíjať aj rečové kompetencie.

- **ENVIRONMENTÁLNA AKTIVITA: ŠKODCOVIA V LESE**

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Cieľ environmentálnej aktivity: Poznávať škodcov v lese, pochopiť rôzne ohrozenia lesa a navrhovať spôsoby na jeho ochranu.

Organizačná forma denného poriadku: Hry a činnosti podľa výberu detí

Využitie výchovno-vzdelávacie metódy: dialógu, monológu, hrania rolí, hry, hodnotenia – pochvaly, povzbudenie, usmernenie a heuristická metóda.

Využitie výchovno-vzdelávacie zásady: primeranosti veku, individuálneho prístupu, cieľavedomosti, postupnosti, trvácnosti a aktivity.

Organizačná forma práce: Frontálna, skupinová

Učebné zdroje pre učiteľku a deti: Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2014), Školský vzdelávací program: „Farebná škôlka“, motivačná prezentácia na interaktívnej tabuli, masky stromov, zvierat, ochranárov, škodcov, stužky z farebného krepového papiera.

Miesto realizácie: interiér MŠ; Máj

Priebeh aktivity: Deti sledovali prezentáciu, v ktorej videli, čo všetko ničí les, napr. oheň, odpadky, smog, lykožrút, prírodné katastrofy, vyrubovanie stromov. Následne budú hovoriť svoje skúsenosti k danému problému. Potom vysvetlíme deťom úlohy a rozdáme masky každej skupine. Mladšie deti budú stromy a zvieratká, pohybujúce sa po lese. Staršie deti rozdelíme na škodcov/oheň, dym, lykožrút, odpadky/ a ochranárov /d'ateľ, lesník, slušné deti/.Skupina škodcov sa snaží naviazať okolo stromu alebo zvieratka tri farebné stuhy, pričom tri takéto stuhy okolo stromu alebo zvieratka znamenajú odumretie – takýto strom alebo zviera urobí drep. Skupina ochranárov pri dochytení škodcu naviaže na strom alebo zviera bielu stuhu a strom, zviera je zachránené a škodca vypadáva. Po ukončení hry si spoločne vyhodnotíme počet vyschnutých stromov a uhynutých zvieratiek, poškodených stromov a zranených zvierat /tie, ktoré majú na sebe jednu alebo dve stuhy/, aktivitu ochranárov, či je práca ochranárov prírody i v skutočnom živote taká jednoduchá, porozprávame sa i o dôležitosti každého stromu pre život na zemi. Necháme deti argumentovať pri navrhovaní, ako les ochrániť /nezakladať ohne, nefajčiť v lese

a nevyhadzovať ohorky, aby zbytočne nezrezávali veľa stromov, aby nechodili do lesa autom, neodhadzovali v lese odpadky, nerušili vtáčiky a zvieratká/ a určíme najlepšieho ochranára.

Reflexia: Deti si touto aktivitou osvoja poznatky o fungovaní lesa. Majú možnosť pochopiť, ktoré činnosti a živočíchy lesu prospievajú a ktoré, naopak pôsobia na prírodu životné prostredie ničivo /devastujúco/.

- ***ENVIRONMENTÁLNA AKTIVITA: ČISTÍME SI PLANÉTU ZEM***

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce

Podoblasť: Materiály a ich vlastnosti

Cieľ environmentálnej aktivity: Poznať čo do prírody nepatrí, že triedený odpad sa recykluje.

Organizačná forma denného poriadku: Hry a činnosti podľa výberu detí

Využitie výchovno-vzdelávacie metódy: ekohry, praktickej činnosti, zážitkového učenia, dialógu, monológu, vysvetľovania, speváckych a výtvarných činností a hodnotiace metódy.

Využitie výchovno-vzdelávacie zásady: primeranosti veku, postupnosti, cieľavedomosti, trvácnosti a aktivity.

Organizačná forma práce: Frontálna, skupinová, individuálna

Učebné zdroje pre učiteľku a deti: Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2014), Školský vzdelávací program: „Farebná škôlka“, kontajnery, rôzne veci, ktoré nepatria do prírody a ich zoznam, zastávky označujúce začiatok a koniec úseku, ktorý čistíme, igelitové tašky, poškodené papiere, plastové fľaše, plastové vrchnáky, kelímky z jogurtov, papier a ceruzky.

Miesto realizácie: les v blízkosti materskej školy; Jún

Priebeh aktivity: Odpad rozmiestnime na miesta, ktoré sme si vopred v lese určili. Zahráme sa hru: Naša zem je guľatá... . Rozdelíme deti do dvojíc a vysvetlíme im úlohy. Environmentálna aktivita začne na pripravenom mieste. Úlohou detí bude vyznačený úsek pri pomalej chôdzi pozorne sledovať. Mladšie deti si budú mať spoločne po dvojiciach zapamätať veci, ktoré do prírody nepatria. Staršie deti budú pracovať samé a ich úlohou

bude aj nakresliť veci, ktoré do prírody nepatria. Keď budú mať deti úlohu splnenú, budú mať za úlohu prísť k nám a pomenovať alebo ukázať nakreslené veci, ktoré do prírody nepatria. Následne si spoločne odpad pozbierame a roztriedime. S deťmi si povieme, prečo vlastne triedime odpad. Vysvetlíme si aj podstatu recyklácie a akým spôsobom prebieha. Deťom sprostredkujeme informácie o kontajneroch a o ich farbách. Aký odpad do ktorého kontajnera patrí. Do modrého kontajnera patrí papier, do zeleného kontajnera patrí sklo, do žltého kontajnera plasty. Jednotlivé pozbierané odpadky /sklenené fľaše, plasty od jogurtov, petfľaše, plastové vrchnáky, znehodnotený papier dáme do príslušných farebných kontajnerov v obci/.

Reflexia: aktivitou dosiahneme, aby si deti uvedomili, že odpad nepatrí do lesa, ale do presne farebne stanovených odpadových kontajnerov, resp. košov. Les je miesto, ktoré treba ochraňovať a neznečisťovať ho. Touto aktivitou si deti osvoja návyky slušného správania v lese a zásady recyklácie. V rámci nej sa zameriame aj na hodnotenie vedomostí detí o triedení odpadu, ako aj na dodržiavanie triedenia odpadu.

- ***ENVIRONMENTÁLNA AKTIVITA: KOŠÍK PLNÝ PRÍRODY***

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Podoblasť: Vnímanie prírody

Cieľ environmentálnej aktivity: Poznávať živé a neživé súčasti prírody.

Organizačná forma denného poriadku: Hry a činnosti podľa výberu detí, pobyt vonku

Využitie výchovno-vzdelávacie metódy: dialogické, monologické, opisu, vysvetľovania, metódy manipulačné, bádateľské, ekohry, zážitkového učenia, opisu a hodnotenia.

Využitie výchovno-vzdelávacie zásady: primeranosti veku, individuálneho prístupu, aktivity, cieľavedomosti a trvácnosti.

Organizačná forma práce: Frontálna, individuálna, skupinová

Učebné zdroje pre učiteľku a deti : Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016), Školský vzdelávací program: „Farebná škôlka“, interaktívna tabuľa, Prezentácia : Živá a neživá príroda, košík, rôzne druhy šišiek, kamene, kôra zo stromov, gaštany, mach a mikroskopy.

Miesto realizácie: interiér materskej školy, les v blízkosti materskej školy; September - október

Priebeh aktivity: S deťmi budeme vopred sledovať pripravenú prezentáciu na tému: Živá a neživá príroda na interaktívnej tabuli. Potom sa presunieme s deťmi k jednému stolu v triede, na ktorom budeme mať pripravený „košík plný prírody“. Obsahom košíka budú kamene, šišky /rôzne druhy/, kôra zo stromu, mach, starý konárik. Po jednom budeme prírodniny z košíka vyberať a úlohou detí ich bude pomenovávať. Prírodniny budú pomenovávať len tie deti, ktoré sa vopred prihlásia. Jednotlivé prírodniny budú skúmať aj s využitím mikroskopu. Po tomto si deti skúsia hmatom povrchy jednotlivých prírodnín. Ich úlohou bude hovoriť, či sú prírodniny na dotyk príjemné alebo nepríjemné, resp. čo cítia keď chytia napr. šišku. V závere si spoločne roztriedime prírodniny do dvoch skupín na živú a neživú prírodu. Po tejto aktivite si urobíme v triede kútik živej a neživej prírody. Tento budeme mať v triede umiestnený ešte ďalší týždeň, počas ktorého budeme spoločne ďalej pozorovať a skúmať jednotlivé živé a neživé súčasti prírody. Po tejto aktivite pôjdeme do prírody (na pobyt vonku). V rámci neho bude úlohou detí v blízkosti materskej školy priamo pozorovať a pomenovávať súčasti živej a neživej prírody.

Reflexia: Aktivita je vhodná na to, aby deti dokázali rozlišovať živé a neživé prírodniny. Prostredníctvom tejto aktivity budeme u detí rozvíjať poznatky o jednotlivých súčastiach živej a neživej prírody. Hmatom budú mať možnosť poznávať povrchy jednotlivých druhov prírodnín : rôznych druhov šišíek, kôry, kameňov a machu. Čuchom budú môcť poznávať vôňu jednotlivých prírodnín. Pri tejto aktivite budeme využívať aj mikroskopy. Vedomosti detí si overíme takým spôsobom, že prírodniny pomiešame. Deti budú mať za úlohu jednotlivé prírodniny roztriediť na dve skupiny: živé a neživé.

- ***ENVIRONMENTÁLNA AKTIVITA: NA BÁDATEĽOV IHLIČNATÝCH STROMOV***

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Podoblasť: Rastliny

Cieľ environmentálnej aktivity: Nadobudnúť poznatky o ihličnatých stromoch priamym pozorovaním a s využitím niektorých zmyslových vnemov (hmatu, čuchu).

Organizačná forma denného poriadku: Hry a činnosti podľa výberu detí, pobyt vonku

Využitie výchovno-vzdelávacie metódy: dialógu, monológu, ekohry, praktickej činnosti, priameho pozorovania, zážitkového učenia, bádateľské a hodnotiace metódy.

Využitie výchovno-vzdelávacie zásady: aktivity, individuálneho prístupu, postupnosti, trvácnosti, názornosti a cieľavedomosti.

Organizačná forma práce: Frontálna, individuálna

Učebné zdroje pre učiteľku: Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016), Školský vzdelávací program: „Farebná škôlka“.

Miesto a čas realizácie: Les v blízkosti materskej školy; September

Priebeh aktivity: V triede si zopakujeme s deťmi doterajšie poznatky, ktoré máme o ihličnatých stromoch. Potom sa zahráme motorickú hru, pri ktorej sa postavíme do kruhu a začneme napodobňovať ako vyzerá strom /s využitím rúk/. Ďalej si ukážeme ako sa strom ohýba keď fúka silný vietor, ako sa ohýbajú vetvičky na stromoch keď na ne dopadne obrovská dažďová kvapka. Budeme sa tiež rozprávať o význame vody pre strom aj o tom, čo môže urobiť obrovský vietor počas silného dažďa, vetra a búrky. Oboznámime deti, že pôjdeme na vychádzku do lesa, kde budeme pozorovať najmä ihličnaté stromy. Pred touto vychádzkou si spoločne zopakujeme pravidlá slušného správania sa v lese. Počas vychádzky budeme s nimi v neustálom kontakte. Nabádame ich k pozorovaniu všetkých živých a neživých súčastí prírody, ktoré budeme mať počas vychádzky možnosť vidieť. Deti budú mať za úlohu ukázať každý ihličnatý strom, ktorý počas prechádzky lesom budú vidieť. Pri tom si zakaždým povieme názov každého jedného ihličnatého stromu. Spolu sa budeme o nich rozprávať. Keďže našim cieľom bude nadobudnutie poznatkov o ihličnatých stromoch, zámerne ich privedieme k jednému ihličnatému stromu. Povieme si ako sa tento strom volá. Na ňom budú deti priamo pozorovať a skúmať z čoho sa tento strom skladá. Deti budú mať za úlohu skúmať vôňu a ohmatkávať kôru, čečinu, ba prípadne aj korene, ktoré by boli prerastené nad zemou. Počas vychádzky, ktorá bude spojená s poznávaním ihličnatých stromov určite nájdeme aj také veci, ktoré do prírody nepatria. Tieto spoločne pozbierame a odnesieme do odpadkových košov v našej obci. Počas tejto environmentálnej aktivity sa budeme s deťmi rozprávať aj o úžitku stromu pre život na zemi, tiež o tom akú funkciu plnia korene stromu.

Reflexia: deti prostredníctvom aktivity: Na bádateľov ihličnatých stromov poznávajú na základe priameho pozorovania a využitia niektorých zmyslových vnemov ich jednotlivé časti: /kmeň, korenie, vetvičky, čečinu/. Aktivita teda tiež prispieva k rozšíreniu poznatkov o živej prírode, ako aj k rozvoju zmyslových vnemov a uvedomeniu skutočnosti, že prírodu možno skúmať nielen zrakom, ale je miestom bohatým na najrôznejšie vône a druhy povrchov.

- **ENVIRONMENTÁLNA AKTIVITA: MODRÉ OBLÁČIKY**

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Podoblasť: Neživá príroda

Cieľ environmentálnej aktivity: Poznať význam vody pre život na zemi, poznávať odkiaľ prichádza voda do rieky a do mora.

Organizačná forma denného poriadku: Hry a činnosti podľa výberu detí

Využitie výchovno-vzdelávacie metódy: hry, slovné metódy, zážitkového učenia, speváckych činností a metódy hodnotenia.

Využitie výchovno-vzdelávacie zásady: primeranosti veku, aktivity, cieľavedomosti a trvácnosti.

Organizačná forma práce: Frontálna, individuálna

Učebné zdroje pre učiteľku a deti: Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016), Školský vzdelávací program: „Farebná škôlka“, modré vankúšiky, hudobná nahrávka znázorňujúca dažď.

Miesto a čas realizácie: interiér MŠ; September

Priebeh aktivity: Deti majú v rukách vankúšiky. Na začiatku hry budú všetky deti zhromaždené v kúte, v drepe a predstavujú more. Vstávajú z drepu, stúpa para z mora. Chodia s vankúškami po triede čím sa vytvárajú malé obláčiky. Zhromaždia sa na jednom mieste – spájajú sa do väčších oblakov, až sú veľmi ťažké. Rozídu sa a budú behať po triede, až padnú na zem ako kvapky dažďa – začne fúkať vietor a pršať. Pohyb sa stále zrýchľuje a deti sa budú vracat' do kúta, kde sa hra začala- kvapky spadnú na zem, kde sa budú zbiehať a tvoriť potôčiky, potom rieku a tá bude vtekať do mora. Deti vytvoria znovu more. Hru

budeme realizovať za sprievodu hudobnej nahrávky. Deti budú meniť činnosť podľa pokynov. Po ukončení hry sa spolu porozprávame na čo je dôležitá voda pre život na zemi a zaspievame si s deťmi pieseň: Klope, klope dážďik..., Prší, prší, len sa leje... . Úplne v závere si dupkaním nôh znázorníme ako prší malý dážďik, väčší a ako je počuť veľkú búrku.

Reflexia: Prostredníctvom jednoduchej hry budú mať deti možnosť pochopiť z čoho sa naplní potôčik, rieka a more. Aktivita je tiež vhodná na rozvoj ich poznatkov týkajúcich sa významu vody pre život na našej planéte.

- ***ENVIRONMENTÁLNA AKTIVITA: FAREBNÉ LISTY Z OVOCNÝCH STROMOV***

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Podoblasť: Rastliny

Cieľ environmentálnej aktivity: Poznávať a triediť listy z ovocných stromov

Organizačná forma denného poriadku: Pobyť vonku

Využitie výchovno-vzdelávacie metódy: slovné – dialogické, monologické, opisu, vysvetľovania, priameho pozorovania, metódy manipulačné, ekohry, zážitkového učenia, pochvaly, povzbudenia a usmernenia.

Využitie výchovno-vzdelávacie zásady: primeranosti veku, individuálneho prístupu, postupnosti, názornosti, trvácnosti, aktivity a cieľavedomosti.

Organizačná forma práce: Frontálna, individuálna

Učebné zdroje pre učiteľku a deti: Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016), Školský vzdelávací program: „Farebná škôlka“, kôš na listy.

Miesto a čas realizácie: školská záhrada pri materskej škole; Október

Priebeh aktivity: Aktivita sa bude s deťmi realizovať na školskom dvore, v čase, keď budú čerstvo opadané listy z ovocných stromov. V triede sa zahráme hudobno-pohybovú hru: Oberaj ovocie, oberaj... . S deťmi sa rozprávame o tom, aké plody nám dávajú stromy v našej záhrade. Povieme si, že stromy sa nelíšia od seba len podľa druhu ovocia aké na nich

dozrieva, ale líšia sa aj svojimi listami. Povodíme deti popri jabloniach, slivkách, hruške a orechu. Všetky tieto stromy sú ozdobou našej školskej záhrady. Spoločne si budeme všímať listy na jednotlivých druhoch stromov. Následne bude mať za úlohu každé dieťa ísť pod ľubovoľný strom a priniesť z pod neho do koša niekoľko listov a určiť farby na prinesených listoch. Kôš s listami si zoberieme do triedy, kde bude nasledovať hra, v ktorej budú mať deti za úlohu jednotlivé listy triediť podľa druhu ovocného stromu a tiež určovať ich farby. Vzniknú nám tak štyri kôpky listov. V závere tejto hry si dáme časť z listov vylisovať, pričom ich motivujeme s tým, že si z týchto listov budú niekedy v budúcnosti vyrábať svojho lístočkového kamaráta.

Reflexia: Prostredníctvom tejto aktivity si deti rozšíria svoje poznatky týkajúce sa ovocných listnatých stromov. Priamym pozorovaním jednotlivých druhov stromov v školskej záhrade deti zistia, že jednotlivé stromy sa neodlišujú od seba len druhmi ovocia, ktoré na nich dozrievajú ale líšia sa aj vzhľadom svojich listov, taktiež sa odlišujú aj kôrou na kmeňoch. U detí je možné touto aktivitou rozvíjať širšie spektrum kognitívnych schopností a zmyslových vnemov.

- ***ENVIRONMENTÁLNA AKTIVITA: ROZŠANTENÁ VEVERIČKA HLADÁ ORIEŠKY***

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Podoblasť: Pohyb a telesná zdatnosť

Cieľ environmentálnej hry: Relaxovať s využitím prírodného materiálu.

Organizačná forma denného poriadku: Pobyť vonku

Využitie výchovno-vzdelávacie metódy: dialógu, monológu, opisu, praktickej činnosti, bádateľské, zážitkového učenia, hodnotiace – usmernenia, pochvaly, povzbudenia a ekohry.

Využitie výchovno-vzdelávacie zásady: primeranosti veku, individuálneho prístupu, cieľavedomosti, aktivity a trvácnosti.

Organizačná forma práce: Frontálna, individuálna

Učebné zdroje pre učiteľku a deti: Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016), Školský vzdelávací program: „Farebná škôlka“, orech v našej školskej záhrade, košík

Miesto a čas realizácie: školská záhrada pri materskej škole; Október

Priebeh aktivity: aktivita bude prebiehať v našej školskej záhrade. Záhradu nám skrásľujú vysadené ihličnaté a listnaté stromy. Poprechádzame sa po záhrade. Zastavíme sa na jednom mieste a keďže sme už v predchádzajúcej aktivite rozlišovali stromy v našej záhrade, budú mať deti za úlohu ukázať kde máme v záhrade obrovský orech. Následne sa k tomuto stromu premiestnime. A nasleduje hra: Ako rozšantená veвериčka hľadá oriešky. Deti budú mať za úlohu napodobňovať pohyb veveričky a hľadať oriešky v orechovom lístí. Okrem zbierania orieškov sa budú môcť deti lístím osypávať. Každé dieťa bude mať za úlohu priniesť dva listy a určiť ich farby. Listy si budeme potom triediť do skupín podľa farieb. Nazbierané orechy budú mať za úlohu deti dávať do košíka. V triede si ich rozlúskame a spoločne zjeme. Deti budú hmatom skúmať aj povrch škrupín z orechov. Pred realizáciou tejto aktivity si je potrebné osobne zistiť od rodičov detí, či náhodou niektoré z nich nemá alergiu na vlašské orechy.

Reflexia: Prostredníctvom tejto aktivity je možno deťom ukázať, že príroda má veľa podôb. Okrem toho, že je krásna, nám umožňuje zdravo dýchať, dáva nám potravu, vitamíny pre život a je aj miestom kde sa môžeme zabávať, relaxovať a čerpať nové sily.

- ***ENVIRONMENTÁLNA AKTIVITA: MÔJ LÍSTOČKOVÝ KAMARÁT***

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Podoblasť: Rastliny

Cieľ environmentálnej aktivity: Využívať prírodný materiál v pracovnej činnosti. Vytvoriť si z vylisovaných listov ľudskú postavu.

Organizačná forma denného poriadku: Hry a činnosti podľa výberu detí

Využitie výchovno-vzdelávacie metódy: slovné- dialógu, monológu, opisu, metóda praktickej činnosti, zážitkového učenia, ekohry, metódy hodnotenia: pochvaly, povzbudenia a usmernenia.

Využitie výchovno-vzdelávacie zásady: primeranosti veku, názornosti, individuálneho prístupu, cieľavedomosti, postupnosti, aktivity a tvorivosti.

Organizačná forma práce: Frontálna, individuálna

Učebné zdroje pre učiteľku a deti: Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016), Školský vzdelávací program: „Farebná škôlka“, listy /vylisované/, lepidlo, farebný papier

Miesto a čas realizácie: interiér materskej školy; Október

Priebeh aktivity: v úvode tejto aktivity prevedieme s deťmi prstové cvičenie, ktoré budeme motivovať napr. padajúcimi listami zo stromov. Deťom rozdáme výkresy a lepidlá. Na aktivitu budeme potrebovať listy, ktoré sme si spoločne dali vylisovať. Všetky tieto listy dáme do stredu jedného stola. Deti budú mať za úlohu ísť samé vybrať si z kopy listov, listy, ktoré budú potrebovať na tvorenie lístočkového kamaráta. Nebudú si môcť zobrať orech lista. Vybrať si budú môcť len listy zo slivky, hrušky a jablone. Nasleduje samostatná práca detí, v ktorej si budú deti z listov tvoriť ľudskú postavu, teda svojho lístočkového kamaráta. Počas nej budeme podľa potreby deti usmerňovať a podľa potreby pomáhať.

Reflexia: aktivita je vhodná na rozvoj jemnej motoriky, vizuomotoriky, rozvoj kognitívnej funkcie (triedenia) a zistenie skutočnosti, že suchý list má inú podobu ako list čerstvý.